

**WCZESNY I ŚRODKOWY NEOLIT NA POJEZIERZU
STAROGARDZKIM W ŚWIETLE BADAŃ
NAD DOLNĄ WIERZYCĄ I JANKĄ**

**EARLY AND MIDDLE NEOLITHIC IN THE STAROGARD LAKELAND IN THE LIGHT
OF RESEARCH IN THE LOWER WIERZYCA AND JANKA RIVERS AREA**

FONTES COMMENTATIONESQUE AD RES
GESTAS
GEDANI ET POMERANIÆ

TOM VIII

**WCZESNY I ŚRODKOWY NEOLIT NA POJEZIERZU
STAROGARDZKIM W ŚWIETLE BADAŃ NAD
DOLNĄ WIERZYCĄ I JANKĄ**

**EARLY AND MIDDLE NEOLITHIC IN THE STAROGARD LAKELAND IN THE LIGHT
OF RESEARCH IN THE LOWER WIERZYCA AND JANKA RIVERS AREA**

redakcja
Olgierd Felczak

Gdańsk 2020

SERIA WYDAWNICZA

Fontes Commentationesque ad Res Gestas Gedani et Pomeraniae Tom VIII

REDAKTOR NACZELNY WYDAWNICTWA

Ewa Trawicka

PROJEKT TYPOGRAFICZNY I ŁAMANIE TEKSTU

Natalia Gawryluk

RECENZENCI

Prof. zw. dr hab. Ryszard Grygiel
Dr hab. Agnieszka Czekaj-Zastawny

RYSUNKI CERAMIKI

Amanda Kwidzińska, Kinga Tomaszewska

REDAKCJA I KOREKTA

Elżbieta Pękała

RYSUNKI KRZEMIENI

Dorota Nowak

Na okładce wykorzystano zdjęcie
rekonstrukcji domu podczas wykopalisk
na stan. 9 w Barłóżnie.

FOTOGRAFIA

Zofia Grunt, Joanna Szmit

TEUMACZENIE NA JĘZYK ANGIELSKI

Tomasz Borkowski

OBRÓBKA KOMPUTEROWA PLANÓW

Sylwester Moczyński

Copyright by Archaeological Museum in Gdańsk 2020 Gdańsk, Poland

ISBN 978-83-956473-2-1

MUZEUM
ARCHEOLOGICZNE
W GDAŃSKU

INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

ADRES REDAKCJI

Muzeum Archeologiczne w Gdańsku
ul. Mariacka 25/26, 80-833 Gdańsk
www.archeologia.pl; <https://sklep.archeologia.pl/>

Publikacja dofinansowana ze środków Ministra
Kultury i Dziedzictwa Narodowego, priorytet
„Ochrona zabytków archeologicznych”

NAKŁAD 250 egzemplarzy

DRUK

Partner Poligrafia
Andrzej Kardasz
ul. Zwycięstwa 10, 15-703 Białystok

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

SPIS TREŚCI

- 7** ROZDZIAŁ I ♦ **Wstęp** / Introduction
Olgierd Felczak
- 10** ROZDZIAŁ II ♦ **Historia badań** / Research history
Olgierd Felczak
- 14** ROZDZIAŁ III ♦ **Środowisko przyrodnicze Pojezierza Starogardzkiego** / The Natural Environment of the Starogard Lakeland
Ireneusz J. Olszak
- 21** ROZDZIAŁ IV ♦ **Baza źródłowa (Katalog stanowisk)** / Source base (Sites catalogue)
Olgierd Felczak
- 27** ROZDZIAŁ V ♦ **Osadnictwo kultur naddunajskich nad dolną Wierzycą i Janką** / Settlement of Danube cultures in the area of the lower Wierzyca and Janka rivers
Olgierd Felczak
- 95** ROZDZIAŁ VI ♦ **Osadnictwo kultury pucharów lejkowatych nad dolną Wierzycą i Janką** / The settlement of the Funnel Beaker culture in the lower Wierzyca and Janka river areas
Olgierd Felczak
- 187** ROZDZIAŁ VII ♦ **Podsumowanie przemian osadniczych i kulturowych we wczesnym i środkowym neolicie nad dolną Wierzyca i Janką** / Summation of settlement and cultural changes in the early and middle Neolithic in the lower Wierzyca and Janka rivers area
Olgierd Felczak
- 196** ROZDZIAŁ VIII ♦ **Paleogeografia otoczenia wybranych stanowisk archeologicznych w rejonie dolnej Wierzycy i Janki** / Palaeogeography of the surroundings of selected archaeological sites in the area of lower Wierzyca and Janka rivers
Ireneusz J. Olszak

- 211** ROZDZIAŁ IX ♦ **Analiza mineralogiczno-petrograficzna materiałów ceramicznych ze stanowisk neolitycznych w Brodach Pomorskich stan. 20, Rożentalu stan. 1, Pelplinie-Maciejewie stan. 20, Kościelnej Jani stan. 13, Barłożnie stan. 12** / Mineralogical and petrographic analysis of ceramic materials from Neolithic sites in Brody Pomorskie site 20, Rożental site 1, Pelplin-Maciejewo site 20, Koscielna Jania site 13, Barłożno site 12
Anna Rauba-Bukowska
- 227** ROZDZIAŁ X ♦ **Materiały krzemienne kultury pucharów lejkowatych ze stanowisk zlokalizowanych w rejonie dolnej Wierzycy i Janki na Pojezierzu Starogardzkim. Wyniki analiz morfologicznej, surowcowej i traseologicznej** / Flint materials of the Funnel Beaker culture from the sites located in the area of the lower Wierzycza and Janka rivers in the Starogard Lakeland. Results of morphological, raw material and traceological analyses
Jolanta Kukawka
- 269** ROZDZIAŁ XI ♦ **Analiza petrograficzna narzędzi i półwytworów kamiennych ze stanowisk neolitycznych na Pojezierzu Starogardzkim** / Petrographic analysis of stone tools and semi-finished products from Neolithic sites in the Starogard Lakeland
Maria Górską-Zabielska
- 283** ROZDZIAŁ XII ♦ **Neolityczne ślady użytkowania roślin w rejonie dolnej Wierzycy i Janki na Pojezierzu Starogardzkim** / Neolithic traces of plant use in the Dolna Wierzycza and Janka rivers area, Starogard Lakeland
Aldona Mueller-Bieniek, Joanna Jarosińska
- 306** ROZDZIAŁ XIII ♦ **Analiza pozostałości organicznych zachowanych w ściankach naczyń ceramicznych z wczesnego i środkowego neolitu, pozyskanych z badań archeologicznych na Pojezierzu Starogardzkim** / Analysis of organic remains in the walls of early and middle Neolithic pottery vessels obtained during archaeological excavations in the Starogard Lakeland
Joanna Kałużna-Czaplińska, Angelina Rosiak, Olgierd Felczak
- 317** ROZDZIAŁ XIV ♦ **Analiza szczątków kostnych z neolitycznych stanowisk Pojezierza Starogardzkiego** / Analysis of bone remains from the Neolithic sites of the Starogard Lakeland
Daniel Makowiecki
- 325** ROZDZIAŁ XV ♦ **Aspekt antropologiczny neolitycznego cmentarzyska w Brodach Pomorskich** / Anthropological aspect of the Neolithic cemetery in Brody Pomorskie
Aleksandra Pudło
- 330** **Bibliografia** / Bibliography
- 341** **Spis autorów** / List of Authors